

Comentariul poeziei Noaptea de decembrie scrisa de Alexandru Macedonski - a treia parte

Insotit de un stralucit convoi, format din caravane, servitori, camile si cai, printul porneste in pelerinaj la Meka, Cetatea sfanta strabatand pustiul pe drumul cel drept, luand toate adversitatile in piept.

Odata cu printul, pleaca si un cersetor, Pocitan-ben-Pehlivan, care merge pe cai ocolite si umbroase, indreptandu-se spre aceeasi tinta. Printul moare inainte de a ajunge in Cetatea Santa dupa ce isi pierduse, pe rand, caravanele si insotitorii, in schimb in Meka intra drumetul pocit. Pocitan-ben-Pehlivan patrunde prin poarta "Mekai pamantesti", in timp ce printul trece pragul "Mekai ceresti".

Macedonski a pastrat aproape intocmai figuratia si tesatura legendei, dar a facut din ea ca si Eminescu in Luceafarul - o tulburatoare alegorie filosofica despre conditia omului superior, de geniu. Ambele capodopere sunt poeme filosofice, alegorii simbolice, a caror problematica este tipic romantica. Tot de romantism tine si importanta, cu totul exceptionala pe care ambii poeti o acorda Visului. Si Noaptea de decembrie si Luceafarul sunt poeme onirice, in care cea mai mare parte a actiunii se desfasoara in vis.

Poemul macedonskian debuteaza cu prezentarea cadrului social, in care isi duce existenta poetul. Spatiul intim, ambiant, in care traieste poetul este umil si saracacios: "Pustie si alba e camera moarta.../ Si focul sub vatra se stinge scrumit.../ Poetul, alaturi, trznit sta de soarta..." Poetul macedonskian face figura unui poet blestemat, damnat, a unui poet "maudit", izolat si ostracizat, neinteles de societate. Drama poetului este proiectata pe ecranul social al timpului, dupa tehnicile simboliste ale sugestiei si ale corespondentelor. Vifornita cumplita de afara si urletul sinistru, lugubru, al lupilor sunt in masura sa ne sugereze, cu o impresionanta forta artistica si cu un necrutator sarcasm, imaginea unei societati ostile si amenintatoare, agresive. Cu toate acestea, atmosfera terifianta si apasatoare, in care isi duce existenta cerul, constituie un cadru propice visarii.

Urmatoarea secventa, succinta, a poemului este formata de motivul inspiratiei, care este tot de sorginte romantica. Visul se asociaza la macedonski, cu inspiratia. Odata cu aparitia "Arhanghelului inspirarii" se declanseaza si resorturile, adanci, ale subconstientului.